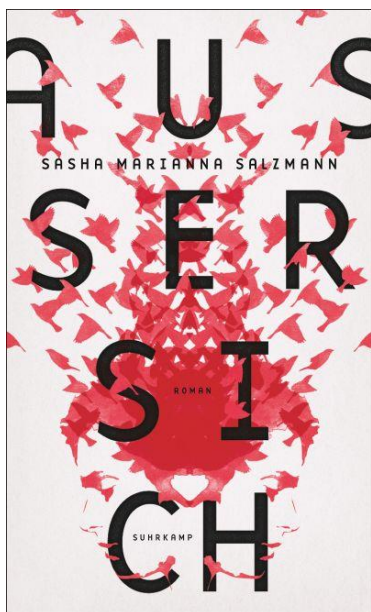

Sasha Marianna Salzmann

Beside Myself

Novel

(Original German title: Außer sich. Roman)

366 pages, Clothbound

Publication date: 30 October 2017

© Suhrkamp Verlag Berlin 2017

Sample translation by Jacob Jonia

Tidløs

Fliserne på toilettet ved Atatürk lufthavn kølede Alis venstre tinding. Billedet for hendes øjne var stadig sløret, i sprækken mellem toiletvæggen og gulvet flød hælene ud til kulstykker, der tegnede sorte kruseduller i luften, skramlede forbi, hun hørte stemmer uden sprog, i munden på hinanden. Rungende beskeder i højttalerne. Ali havde smagen af kylling i munden. Selvom hun ikke havde spist kylling på flyveturen eller i de sidste mange år, sad et halvråddent kræ fast i halsen på hende. Hun havde været her en gang før. Præcis sådan her. Hun havde ligget på gulvet præcis sådan her en gang før med en død fugl i halsen, snørebånd var krøbet hen imod hende som insekter. Men hvornår? Hvornår var det?

Øjnene var tørre oven på flyveturen, øjenlågene skrabede mod øjeæblerne, lægen havde konstateret, at hun led af kronisk mangel på tårevæske. ”Og hvad skal jeg gøre, bruge øjendråber?” – ”Du skal bare blinke, når det gør ondt, og når det klør. Blink en masse gange, så kommer væsken helt af sig selv.” Det hjalp ikke. Hun trak vejret langsomt, lyttede. Stilethæle og gummisåler lød taktfaste udenfor, alle havde travlt,

travlt med at komme ud af terminalen, ud af lufttætheden, udenfor var der nogen, der ventede på dem efter den lange flyvetur, men først måtte de ind på toilettet og pudre deres sorte rande under øjnene, fugte læberne, rede håret og derefter springe i armene på de ventende som i varmt vand.

Ali vidste ikke, om nogen ventede på hende, hun håbede det, men hun vidste det ikke. Hun lå på gulvet og plirrede med øjenvipperne som en flue, der basker med vingerne. Hun trængte til at ryge, voldsomt, fjerne smagen af kogt, blævret fedt fra ganen med røg, trangen fik hende på benene og trak hende ud af toiletkabinen. Hun styrtede hen til håndvasken og undgik at se i spejlet, holdt læberne ind under det rindende vand, en kvinde prikkede til hende og viste, at hun ikke skulle drikke det, men rakte hende i stedet en plasticflaske. Ali pressede læberne mod den snævre flaskehals og drak lydløst, kvinden fik den tomme flaske tilbage og kørte fingrene gennem hendes krøllede hår ligesom for at ordne det. Så rørte hun med tommelfingeren ved den tynde hud under øjnene og den spidse hage, som hun tog fat om. Ali smilede, det samme gjorde kvinden. Så gik de begge ud i ankomsthallen med rolige skridt, Ali fulgte efter hende og efter de andre, der vidste, hvor de skulle hen, hun gik langs bagagebåndet, hvor folk puffede til hinanden, fulgte marmorgulvets ekko, stillede sig i kø ved paskontrollen, blev utålmodig, fik lyst til at skubbe bag på køen, men hun sad fast, og hun kunne ikke gøre andet end at kigge til højre og venstre. Hendes hoved drejede rundt. Hele verden stod i kø her. Miniskørter, burkaer, overskæg i alle faconer og farver, solbriller i alle størrelser, pumpede læber i alle former, børn i barnevogne, børn på rygge, på skuldre, mellem fødder, menneskemængden omsluttede Ali fra alle sider, så hun umuligt kunne falde. En lille pige klemte sig ind mod væggen af plexiglas ved afspærringen, en af ruderne faldt ud med et brag, og barnet skreg. Moren banede sig vej gennem mængden hen til pigen og ruskede hende hårdt.

Ali kunne igen tydeligt smage kylling bagerst i svælget og ledte efter sit pas.

Pasbetjenten kiggede længe på det sted, hvor Ali mente, hendes billede måtte sidde, og derefter op på hende og ned igen på hendes pas, igen og igen, som om han borede sinde øjne stadigt dybere ind, en ung mand, yngre end Ali, men de indsunkne og stive skuldre lignede en gammel mands. Iført en lyseblå skjorte, som den hule brystkasse ikke fyldte helt ud, virkede det, som om han kastede blikket ud af sin sluse, ud af lufthavnen, ud af sit land, ned gennem jordens kappe og derfra tilbage til Alis ansigt. Hun tørrede sig automatisk over hagen, hun havde ikke kastet op, eller havde hun, nu var hun alligevel ikke helt sikker, havde hun noget siddende på hagen, hun følte, at kyllingebræk hang hende langt ud af halsen, med en kraftanstrengelse hejste hun mundvigene op, venstre øjenbryn fulgte med.

Fyren på den anden side af ruden iagttog hende, kravlede ned af stolen, forlod slusen og gik ud bagved. Ali støttede sig til den smalle skranke foran glasruden, kiggede efter ham med ridser i øjnene, mens han viste hendes pas til en kollega, prikkede i det med fingeren, rystede på hovedet, kom tilbage og sagde noget, hun ikke forstod, men hun vidste, hvad det var, han ikke troede på. At det var hende. Hun lignede ikke længere sig selv fra pasfotoet, håret var kortere, og flere ting ved hendes ansigt var forandret. Det sagde folk, selv hendes mor indrømmede, at hun ikke var i stand til at genkende hende på fotografier, men hvad gjorde det. Den anden pasbetjent kom op i slusen og stillede Ali de sædvanlige spørgsmål. Ali løj for ikke at forvirre de to mænd yderligere, hun påstod, hun skulle besøge en nær ven, det sædvanlige.

”Hvor længe?”

”Det ved jeg ikke.”

”Højst tre måneder.”

”Det ved jeg godt.”

”Er det første gang?”

”Er der noget i vejen med mit pas?”

”Kvinden på billedet ligner dig.”

”Det er nok, fordi det er mig.”

”Jo, men der kan også være en anden grund.”

”Hvad da?”

”At du har købt passet, og at du –”

”Og at jeg hvad?”

”Her i landet har vi et problem med import fra Rusland. Af kvinder, mener jeg. Russisk kvindeimport.”

Ali åbnede munden og skulle til at sige: ”Jeg kommer fra Berlin!” Eller: ”Ligner jeg måske en handlet kvinde?”, men i stedet fik hun et latteranfald, som hun prøvede at undertrykke, men latteren væltede ud af hende og ind mod glasruden foran de to betjente, som kiggede på hende med væmmelse i blikket. Ali pressede to fingre mod læberne, tasken landede ved hendes fødder, hun så ned og op igen, kiggede bagud, samtlige miniskørter og briller og overskæg i køen var vendt mod hende og hviskede sammen. Betjentene stod helt stille, indtil Ali igen havde anbragt sit røde hoved mellem skuldrene, hendes øjne var fugtige af grinetårer, hun så på deres rådvilde ansigter og prøvede at holde op med at le.

”Hvordan skal jeg bevise, at jeg ikke er en russisk luder?” spurgte hun.

Betjentene kiggede hver især på hende med det samme blik, de så lige igennem hende, derpå løftede en af dem hånden, dunkede et stempel tre gange i bordet uden at tage øjnene fra hende, så lød der en brummen, hun tog sin taske og skubbede døren op.

Onkel Cemal befandt sig allerforrest i mængden af ventende, der lænede sig ind over afspærringen som palmer. Han havde tydeligvis møvet sig igennem ved at stange albuer i ribbenene på mændene omkring sig, det stod at læse i deres ansigter, og da han så Ali komme igennem dørene, rakte han armene i vejret og kom til at ramme en lille mand, hvis overskæg fyldte halvdelen af ansigtet. Manden svajede, men kunne ikke falde på grund af det tætte mylder, Cemal sendte det højråbende overskæg et

kort, irriteret blik, og vendte sig igen mod Ali, lyste op og pegede ud til siden for at signalere, at han ville vente på hende udenfor.

Cemal, Cemo, Cemal Bey var onkel til Elyas, som hun praktisk talt var vokset op med, eller rettere vokset sammen med, og dermed var Cemal også hendes onkel, selvom det var første gang, hun mødte ham. Elyas havde aldrig nævnt sin onkel, men da Ali fortalte, at hun skulle til Istanbul, havde han givet hende en seddel med Cemals telefonnummer i hånden og sagt, at han kom og hentede hende i lufthavnen. Og det gjorde han så. Han omfavnede hende, som om han ikke havde bestilt andet hele sit liv, han tog hendes kuffert, de gik ud ad døren og rullede et par cigaretter. Ali sagde ikke noget til Cemal om, hvorfor hun havde været så længe om at komme ud af terminalen, hun sagde ikke, at hun havde ligget på toilettet med hovedet mod gulvfliserne, at hendes kredsløb ikke kunne følge med tempoet uden for hendes brystkasse, den slags buser man ikke ud med som det første, man ryger et par smøger som gamle venner, hvilket man også vil være fremover.

Efter første sug af den hjemmerullede dejsede Ali om igen. Cemal bar hende ind i taxaen og derefter op i sin lejlighed. Hun vågnede på Cemals sofa i et rum med blå fliser, en flimrende, lydløs TV-skærm på væggen og et mørkt skrivebord ved vinduet, hvor en efeu så ud til at vokse ind i værelset. Hun havde fornemmelsen af at have sovet i flere år. Cemal sad foran fjernsynet og røg med hænderne på lårene, hans silhuet var fuld af udposninger, hagen bevægede sig ganske let, som om han talte med lukket mund. Asken fra hans cigaret faldt på gulvet ved siden af hans sko. Han havde et fyldigt ansigt, der var større end hans hoved, det bredte sig til alle sider, hans næse ragede frem ligesom hans udstående øjne, han havde lange, tætte vipper, der pegede op mod panden. Ali så på ham og tænkte, at hun aldrig mere ville tage nogen andre steder hen.

Cemal rejste sig, hentede et buttet glas med dampende varm *çay* fra køkkenet, rakte hende det og pegede hen mod bordet ved vinduet. ”Dér ligger nøglerne til din lejlighed. Men du må også gerne blive her.”

Næste dag viste Cemal hende lejligheden, som hun straks blev forelsket i. Navnlig det lille tag, som man fra terrassen kunne springe op på, og hvor man havde udsigt over Det Gyldne Horn helt til *Kasımpaşa*. Hun forelskede sig i vinkelstuerne og den skrånende gade udenfor, som man ikke kunne undgå at løbe nedad.

Men Ali forelskede sig endnu mere i de tomme aftener, hvor hun og onkel Cemal sad på hans kontor og kæderøg, indtil det kradsede højlydt i halsen på dem, indtil deres øjenlåg faldt i, indtil de begge to væltede ned af stolene, men blev ved at snakke. Ali gik lange ture for at nå frem til aftenerne, strejfede rundt i Cemals hus, indtil hun blev træt, bankede forsigtigt på hans dør, lagde sig på hans sofa og vænnede sig til at falde i søvn over fotoalbum og Cemals endeløse historier, hun vågnede midt om natten, rødøjet ledte hun efter sine sko i entreen, mens hun ventede på, at Cemal tog dem ud af hånden på hende.

”Hvor skal du hen, du vil da ikke gå hjem nu, det er alt for sent.”

”Jo, jeg går nu, det kan jeg sagtens.”

”Ja, du kan sagtens gå, men de andre går hurtigere. Du har ikke tænkt dig at trave hele vejen til *Tarlabaşı*?”

Derpå satte de sig ned igen, røg og talte om alt og ingenting, talte for at høre hinandens stemmer.

Lige siden hun ankom til Istanbul, havde hun hørt, hvor farlig *Tarlabaşı* var, navnlig for en ung kvinde, men også for enhver anden, ”alle de romaer og kurdere og transvestitter, desuden ved du godt, at verden er ond.”

”Ja, jeg ved godt, at verden er ond, men ikke i *Tarlabaşı*.”

”Sov her, *kuşum*. Jeg henter et tæppe til dig.”

Som regel blev Ali natten over, selv de røde prikker på hendes håndled og under hagen kunne ikke afholde hende fra det.

Nogle mennesker ledte efter det gamle Istanbul i moskeer og på gamle dampere mellem Europa og Asien, i basaren købte de nostalgi af plastic, som de stillede op sammen med brokker af Berlinmuren i deres vitrineskabe i San Francisco, Moskva eller Riyadh. Ali fandt sit Istanbul på den rustbrune sofa hos onkel Cemal med sengelus i hynderne, de begyndte at suge af hendes blod ved firetiden om morgenen og var færdige omkring klokken fem. Hun vågnede ved ottetiden med større og større røde, kløende prikker på underarmene og i ansigtet, og når hun spurgte Cemal, svarede han, at det skyldtes vandet. ”Det er de gamle rør, jeg må se at få gjort noget ved dem, vandet er brunt, når det kommer ud, jeg ved det godt.” Lus havde han i hvert fald ikke nogen af, det var udelukket.

Hun sprøjtede hele lejligheden på *Aynalı Çeşme* med gift fra apoteket, satte sig ud på altanen og røg i håbet om, at hun først blev færdig med sin Aglaja Veteranyi-bog, når alle lusene var døde. Da hun var sikker på, at ingen af krybene havde overlevet angrebet, og at hun ikke ville få flere røde prikker, besøgte hun igen onkel Cemal, sov på hans sofa og havde igen små kryb med hjem til *Aynalı Çeşme* i håret og i tøjet.

I dag var Ali fuldkommen ligeglad med alting. Hun pressede sig ind i sofaens polstring, forsøgte at dykke så langt ned som muligt og bad lusene om at suge alting ud af hende og ikke lade noget blive tilbage. De skulle æde hende og bære hende i små bidder rundt til hele byen. Så kunne hun blive liggende her og behøvede ikke at gøre andet, aldrig mere røre sig ud af stedet, hun ville forsvinde mellem hynderne som en smuldret kiks. Hendes øjne var vidtåbne og så tørre, at de gjorde ondt. Ali blinkede af og til for at fjerne hinden af støv. Uden held, støvet blev ved at vende tilbage igen, det faldt ned fra loftet, dryssede ud af klimaanlægget over hende, hvirvlede ud af hendes mund.

Anton ville ikke lade høre fra sig. Anton var sandsynligvis ikke engang i byen. Prognoserne sagde, at der inden længe ville ske en ulykke i Tyrkiet. Yılmaz Güney havde været død længe, og onkel Cemal fór rundt om skrivebordet og fortalte hende den historie, som han fortalte hver eneste gang. Om Yılmaz Güneys kone og den offentlige anklager, der havde fornærmet hende, og som Yılmaz Güney derfor skød i højre øje. Og Cemal havde selv været til stede. Nej, han havde ikke været til stede, men forsvaret ham i retten, dengang han stadig var en berømt advokat. Han havde også forsvaret Öcalan, nej, han ville gerne have forsvaret ham, men det var ikke blevet til noget, og nu var det et halvt år, siden Öcalan havde givet lyd, skønt han plejede at udtale sig som modtandsbevægelsens profet, hvilket kunne betyde, at han var død i fængslet, og hvis det var tilfældet, ville der meget snart udbryde borgerkrig her i landet, sådan set var den allerede i fuld gang, og den ville brede sig til byerne, storbyerne og derfra til hele verden, men selv da ville han, Cemal, ikke give op. Alt det sagde han til Ali eller nærmere til sig selv, mens han gik og tørrede støv af, som om det handlede om langt større ting end nullermænd. Hun hørte stort set ikke efter, men iagttog ham, når han vimsede rundt i lejligheden, hun syntes, han lignede en snurretop, der drejede rundt på fliserne og stødte ind i bordbenene. Hun kom til at le ad hans rotation, og hvis han ikke havde været så hurtig i vendingen, ville hun gerne have lagt armene om ham, men det var umuligt, derfor lod hun ham bare fortælle. Uafbrudt fortælle om sig selv, fremføre sin livshistorie i forskellige varianter.

Han var kommet til verden for halvfjerds eller tooghalvfjerds år siden i Istanbul, i Zeytinburnu, en bydel, der var bygget på sand, og som ved næste jordskælv ville forsvinde mellem de tektoniske plader, hans mor på halvfems boede der stadig. Cemal var den næstyngste af otte søskende, alle boede i ét rum med bølgeblik på taget, alle sov ved siden af hinanden på gulvet, alle blev vasket i det samme badevand, han kom i baljen som nummer to, derefter fulgte det næste barn i rækken og så videre, faren måtte vaske sig en i gråbrun suppe. Cemal så aldrig, hvornår hans mor vaskede sig.

Cemal var den første i familie, der havde læst på universitetet, den første der var kommet hjem iført jakkesæt og blevet til grin hos sine søskende. Han forsvarede betydningsfulde mennesker i retten, men blev selv arresteret gang på gang, og der florerede en masse historier om, hvornår og under hvilke omstændigheder, alle historierne mundede ud i, at Cemal oven på otte måneders fængsel kom hjem til sin mor, der pludselig sad tilsløret ved køkkenbordet efter halvtreds år uden tørklæde, og de kom i den grad op at skændes om Cemals liv, at det var sidste gang, han besøgte hende. Hun mødte hverken hans første eller anden kone, somme tider talte han om tre ægteskaber, der hver gang var endt på samme måde: De elskede ham, men han var nødt til at arbejde.

Somme tider ville Cemal fortælle lidt om sin far, men han nåede aldrig længere end til at åbne de brede, sprukne læber med en tør vejtrækning, lade tungen glide hen over den indvendige side af kinderne og fugte mundvigene. Og Ali undlod at spørge ind til det.

I de senere år var der blevet længere imellem, at Cemal forlod sin lejlighed, som også var hans kontor, hans tyrkiske bad og alt muligt andet, hvorfor skulle han også det, lille Orhan nede fra butikken kom op på første sal med de varer, han havde brug for – mælk, cigaretter, kød – efeuen ved vinduet beskyttede mod solen, og på den måde kunne han stadig bevare sin tro på tingenes tilstand og behøvede ikke at se, at der rundt om hans kontor var skudt cafeer op, hvis skilte kun var skrevet på engelsk, og som reklamerede for Free Wi-Fi allevegne, og at selv grønthandleren Oğuz var flyttet, hans ven gennem toogfyrre år, som havde stået i den smalle port mellem Cemals kontor og slagteren og solgt ferskner på størrelse med boksehandsker. Cemal vidste ikke, hvorfor det var så længe siden, han havde hørt fra ham, han vidste ikke, at Oğuz nu stod med en salgsbakke på Taksimpladsen og solgte fuglefløjter i skrigende farver til turisterne. Cemal vidste heller ikke, at nabohuset var blevet til Hotel Zurich, og at gaderne var fyldt med horder af turister, som gerne ville købe en samovar med hjem fra madame Coco henne på hjørnet, og at det ikke gik særlig godt

for den lille butik nede i stueetagen, hvor lille Orhan hjalp sin alt for gamle far, og at de også snart ville flytte, hvorefter der kom til at stå Wi-Fi i udstillingsvinduet. Hvorfor skulle Cemal begive sig ud i den verden, når han stadig havde sin gamle sofa, sort-hvide fliser på gulvene og turkisfarvede på væggene?

Cemal havde brug for noget at tro på.